

Marek Gumkowski

"Polscy myśliciele romantyczni", Bolesław Józef Gawecki, Warszawa 1972 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 16/50, 170

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) GAWECKI Bolesław Józef: Polscy myśliciele romantyzmu. Warszawa 1972, PAX, ss. 122, nrb. 2, tabl. 4, zł 20.-

Autor omawia poglądy filozoficzne (rozumiane tu jako "ogólne poglądy na świat") najwybitniejszych polskich myślicieli i twórców okresu 1830-1863. Przedstawiając w syntetycznych szkicach zarysy "filozofii absolutnej" Hoene-Wrońskiego, mesjanizm Mickiewicza i Towiańskiego, poglądy Słowackiego, Trentowskiego, Krasińskiego i Cieszkowskiego oraz polskich przedstawicieli "filozofii twórczości", podkreśla różnice między poszczególnymi realizacjami filozofii romantycznej w Polsce, starając się jednocześnie odnaleźć w nich wartości, które mogłyby złożyć się na pozytywną tradycję polskiej myśli romantycznej.

BP/50/53

M.G.

(II) GŁOWIŃSKI Michał: Parodia konstruktywna. (O "Pornografii" Gombrowicza). "Twórczość". R. 29:1973 nr 1 s.69-82.

Wszystkie elementy, jakie pojawiają się w powieści Gombrowicza "Pornografia", mają charakter parodystyczny - Gombrowicz poprzez parodię buduje własną problematykę. Podstawą parodii jest tu tradycyjna powieść szlachecka (wywodząca się od W.Scotta) oraz - w jakiejś mierze - powieść pikarejska. Stosując to, co nazwane jest w artykule "regulą pustej epickości", Gombrowicz parodiuje samą istotę powieści, nadając jej składnikom funkcje odbiegające od powszechnie przyjętych. Dzięki parodii twórczość literacka Gombrowicza staje się swojego rodzaju krytyką języka, ujawniającą jego sztuczność.

BP/50/54

M.Gł.